

Juvenil

Un Robinson Crusoe caní

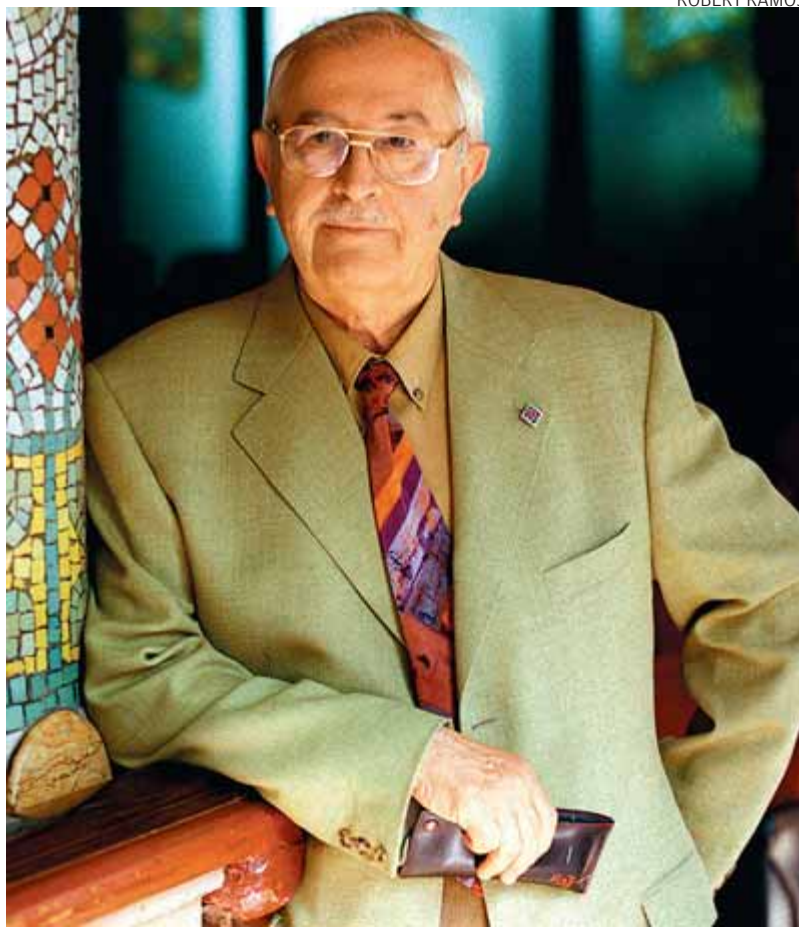
■ Andreu Sotorra

Mentre llegia aquesta nova novel·la de Josep Vallverdú (Lleida, 1923) pensava: ¿com pot ser que el pare de Rovelló sigui infidel al personatge que li ha donat més popularitat i que es passi, sense recança, a un altre personatge de la mateixa espècie? Només al final s'aclareix que la infidelitat és relativa. I que el nou gos és un recurs per acabar retent un homenatge literari a Rovelló.

Xau, el naufrag és una novel·la èpica, d'aventures, d'iniciació i de descoberta, amb l'avantatge que tots aquests elements es desenvolupen per mitjà d'un gos mariner de qui l'autor, des de la seva talaia, pot explicar tots els secrets.

El primer capítol relata amb gran vivesa el naufragi d'un iot familiar, sense desgràcies personals, tret que es perd en alta mar el gos Xau. És aleshores que l'autor fa una especulació novel·lada dins la novel·la creant una destinació del gos perdut que tant pot ser hipotètica com real.

El moll de l'os èpic de la novel·la es troba precisament en aquesta aventura que hauria pogut viure el gos Xau, ara en una illa deserta on només campen les bèsties i que converteix Xau en una mena de Robinson Crusoe caní que s'ha d'espavilar per fer-se fort enmig de la selva, per trobar menjar, per respectar els que hi eren, per descobrir que també a

ROBERT RAMOS

Josep Vallverdú, 'pare' de Rovelló, va néixer a Lleida el 1923

la selva es poden fer amics, sempre que aquests parteixin de l'honestetat, la intel·ligència i la noblesa.

No em costa gaire dir que la novel·la de Xau, sense res més, només amb aquesta especulació de vida illenca ja seria una novel·la completa. Però l'autor no s'hi conforma. I és aquí on el relat torna a

la novel·la real, apareix el mas Tolosa, on va néixer i viure Rovelló -ara una casa rural- i s'hi recorda qui era Rovelló gràcies a la lectura i les adaptacions audiovisuals de la novel·la. ¿Rovelló va deixar herència? En qüestió de nissaga de gossos, no se sap mai fins on pot arribar la llavor.*

Xau, el gos naufrag

Josep Vallverdú
Il·lustracions: Marc Torrent
La Galera
Barcelona, 2008
Preu: 7,20 euros
Pàgines: 113

■ El moll de l'os èpic de la novel·la es troba en la hipotètica aventura que hauria pogut viure el gos Xau, salvat d'un naufragi, supervivent en una illa deserta on només campen les bèsties: macacos, crancs, serps, conills i teixons... i que converteix Xau en un Robinson Crusoe caní

1 2 3 4 5

Ciència

Canvi climàtic

■ David Bueno i Torrens

Al llindar dels anys 2006 i 2007 tres informes científics conduïts per institucions independents de gran prestigi van reconèixer públicament el que feia temps que ja s'intuïa, que el clima està canviant i que ho fa a escala global. Actualment ja ningú dubta que el canvi climàtic és una realitat tangible. Tanmateix, encara no se sap quin abast tindrà, ni la contribució exacta que hi estem tenint les persones, malgrat que tampoc no hi ha cap dubte que la nostra activitat n'és, en bona part, responsable. Malgrat que molta gent pensa en el canvi climàtic com un afer global i per tant difícilment abordable, el cert és que és format per la contribució de moltes actituds diàries i de molts canvis succeïts a petita escala. El propòsit d'*El canvi climàtic a casa nostra*, de Maria Josep Picó, és justament aquest, contextualitzar el canvi climàtic a casa nostra, al marc de la Mediterrània. Només una dada de les moltes que inclou el llibre: des de mitjans del segle XX, als Països Catalans el període vegetatiu de les plantes, durant el qual mostren activitat vital, s'ha allargat una mitjana de cinc dies cada dècada.

Maria Josep Picó (Sagunt, 1973) és periodista i ha estat directora de la revista de divulgació *Nat*, especialitzada en temes de natura i medi ambient. El 2005 va guanyar el Premi Nacional de periodisme ambiental. *El canvi climàtic a casa nostra* explora, de la mà d'una reconeguda professional de la divulgació ambiental, les causes i les conseqüències del canvi climàtic al nostre país. Amb un llenguatge planer però ple de dades il·lustratives, Picó relaciona el canvi climàtic amb la modelació del territori, l'urbanisme, la mobilitat, les emissions de CO2, l'increment de temperatura, la incertesa de les precipitacions, la pèrdua de biodiversitat i l'augment de la demanda hídrica, entre altres factors.

És possible que a moltes persones els interessi molt més saber quines conseqüències tindrà per a elles el canvi climàtic que no pas què passarà en l'àmbit global, la qual cosa és molt lògica. Aquest llibre va dirigit precisament a totes aquestes persones, i a tots aquells que estan disposats a ajudar ajudant-se ells mateixos, per tal de formar part de la solució i no del problema.*

El canvi climàtic a casa nostra

Maria Josep Picó
Bromera
Alzira, 2007
Preu: 16 euros
Pàgines: 165

1 2 3 4 5

Novel·la

Los amantes de silicona

Javier Tomeo
Anagrama
Barcelona, 2008
Preu: 15 euros
Pàgines: 143

1 2 3 4 5

La rebel·lió de les nines inflables

■ Carlos Zanón

Algú va comparar les obres de Tomeo amb una safata de croquetes. Llibres en aparença iguals però de diferent gust. Ningú pot negar la seva adscripció a un estil. Amb prou personalitat per distingir una pàgina seva de qualsevol altra. Radical senyal que el va convertir en veu personal i potent, autista i sense descendència possible. Mai una paraula de més. Res d'atacs d'escriptor verborreic. La claredat a la frase duta a extrems dolorosos.

El plantejament dels seus llibres sol ser el mateix. La lent del caçador de papallones sobre un personatge que viu amb naturalitat el seu ailla-

ment. I un segon personatge sobre el qual ordir una perversa relació dependent. Tomeo col·loca K. en un context quotidià. Allà apareixerà el cas estrany que sorprèn el lector però no els personatges. Aquests accepten la inversemblança aplicant el sentit comú, i van dissenyant l'argument de les històries.

Los amantes de silicona planteja un joc que al final un no sap si ho és. El narrador és un venedor de fruita que passa per ser el més entès en matèries literàries del barri. Un amic seu, Ramón (nom fetitxe de Tomeo), vol escriure una novel·la pornogràfica i l'hi envia per entregues. La parella de la ficció es compra dos ninots inflables per als seus jocs erò-

tics. Un dia, el matrimoni, en arribar de la feina enxampen els ninots, silicona contra silicona...

Aquesta és la història amanida amb una crítica a aquesta societat que ha convertit un acte divertit i privat, el sexe, en una vulgar rasadora d'audiències exhibicionistes. Un món mediàtic en què té més consideració un proxeneta que un apàtic consumidor de dissabtes conjugals.

Però, en aquesta ocasió, el cuiner no ha estat fi amb la croqueta. La màgia que crea en altres plats no apareix aquí. Ni la crítica i el humor de traç més que gruixut. Ni el final imprevisible (?). En fi, que les croquetes, en aquesta ocasió, tenen gust de no res.*